

vstoupil po jich absolvování dne 4. prosince r. 1888 do soudní praxe u okresního soudu ve Strakoněch, kde byl také v měsíci říjnu 1889 jmenován auskultantem. Po svém jmenování nastoupil vojenskou službu jako jednorocní dobrovolník u zeměbranceckého pluku v Lito-měřicích a byl pak jako auskultant přeložen ke krajskému soudu v Písku, později ke krajskému soudu v Kutné Hoře. Po zkoušce soudcovské byl tehdy jako samostatný referent přidělen okresnímu soudu v Kašperských Horách, později v Sušici, kde v roce 1895 jmenován byl adjunktem pro okresní soud v Neveklově. Tam setrval do května 1900 a vrátil se jako adjunkt k okresnímu soudu do Sušice, kde v roce 1904 jmenován byl okresním soudcem pro krajský soud v Písku, kde dlel jako přednosta okresního soudu, dlel pak jako votant u soudu krajského a to jak ve věcech civilních, tak ve věcech trestních zůstal do svého jmenování radou zem. soudu v roce 1911, kdy 1. března nastoupil službu u krajského soudu v Jičíně s počátku jako votant, později jako místopředseda civilního senátu nalézacího, jež po dobu delší jednoho roku samostatně vedl. Dne 30. srpna 1914 nastoupil jako záložní důstojník vojenskou službu, byl však sprostěn, odebral se do Prahy, kde jako rada zem. soudu přidělen byl zemskému trestnímu soudu a působil s počátku jako votant v senátu I. a IV. (dvorní rada Matouš a dvorní rada Kursch). Převzal pak záhy místopředsednictví v senátu I., jež za dvor. radu Matouše vedl až do té doby, kdy stal se předsedou senátu lichevního. Postupem času byl jmenován u tohoto soudu vrchním radou, později pak, v měsíci prosinci 1919, vice-předsedem, napřed v VI., později v V. hodn. třídě. Úřad ten zastává dodnes, jest dodnes předsedou senátu pro věci lichevní jak nalézacího, tak odvolacího a převzal po zavedení tiskové novely také předsednictvo kmetského soudu tiskového.

FEUILLETON.

Tom. Kočí:

Muž se železnou maskou.

Z tajností pařížské Bastilly.

V dějinách světových setkáváme se mnohdy s událostmi a osobami, jejichž původ zůstává nám až po dnešní den nevysvětlenou hádankou, kterou se rozluštití posud nikomu nepodařilo. Nemluvě ani o mlhavých dobách starověku a začasť nespohlivých zprávách ze středověku, nacházíme i ve věku novém dosti sporných otázek, nad nimiž sobě nejen pozdější, ale i současní historikové marně hlavu lámali. Sem náleží příkladně až dosud nevyřešený rozpor o pravé příčině smrti vévody frýdlandského, a jiných podobných záhadách. Francie má opět svoji Jeannu d'Arc, dále historiku kardinála Rohana, nešťastného „malého Capeta“, syna popraveného Ludvíka XVI., především však muže se železnou maskou, o jehož původu po celá staletí kolovaly nejdobrodružnější domněnky jakož i pověsti.

Nuže, pokusme se na tuto poslední otázku aspoň s největší pravděpodobností odpověděti.

Přejeme jubilantu, jehož přelíčení jsou zpravidla opravdovými svátky nejen pro právníky, ale i pro soudní referenty a všechny posluchače, ještě bezpočet slunných a krásných roků spokojeného a záslužného života!

O oprávněnosti porot.

O této ožehavé otázce bylo už popsáno mnoho papíru. I my jsme v prvním i druhém ročníku přinesli články z pera vlastního i z pera našich čtenářů, v nichž instituce porotních soudů byla kritisována a kritika tato nedopadla valně pro zachování porot v tom sestavení a s těmi právy, jakých požívá dle nyní platných zákonů.

Slavný anglický spisovatel G. K. Chesterton vydal nedávno knihu pod názvem „Ohromné maličkosti“ a v ní v článku „O dvanácti mužích“ mluví o porotách. Byl Chesterton loni vylosován jako porotce, jako jeden z těchto „dvanácti mužů“, a proto stojí za přečtení, jaké dojmy měl při této své soudcovské působnosti. Chesterton nechce porotu odstranit, naopak chtěl by asi moc a práva těchto dvanácti mužů ještě zvýšiti. Ač tedy patří do opačného tábora, nežli my, přece, anebo právě proto, řídíce se zásadou „audiatur et altera pars“, předkládáme stručný výtah jeho článku.

Chesterton praví, že poznal se zvláštní a nepopsatelnou jasností, čím porota ve skutečnosti jest a proč od ní nesmíme nikdy upustiti. Dokládá to takto:

Tendence naší doby směřovala dosud stále k specialisaci a odbornictví. Snažíme se mít vycvičené vojáky, protože lépe bojují, vycvičené tanečníky, protože lépe tančí, zvlášť vycvičené smíšky, protože se lépe smějí a tak dále a tak dále. Zásady té použili v zákonodárství a politice nesčetní moderní spisovatelé. Mnoho Fabiánů trvalo na tom, aby většinu

Kdo byl onen tajemný muž se železnou škraboškou?

Jest nesporno, že francouzská královna Anna, manželka Ludvíka XIII., pokud se věrnosti manželské týkalo, byla dámou velice volných zásad, a že svoji milostnou přízeň věnovala zejména dvěma mužům, jejichž jména svého času těšila se znamenitému zvuku.

První z nich byl anglický vyslanec při dvoře francouzském, krásný a duchaplný vévoda z Buckinghamu, jehož osobu starší Dumas tak tajemným nymbem dovedl obestříti. Byl to vyškolený státník, jenž vlastní své mnohou dobrou službu prokázal, ale nakonec přece v síti zamilované královny uvízl.

Druhým pak byl neméně hladký a vychytralý diplomat a kancléř Ludvíka XIII., kardinál Mazarin, který po smrti svého předchůdce Richelieua dovedl řídit francouzskou státní loď tak dovedně a bezpečně přes četné víry a skaliska.

Král Ludvík, jehož manželství bylo pouhým řetězem různic a pútek, pohlížel na toto chování své choti velice nelibě a často došlo mezi královskými manželi k scénám velice pohutým. Ač král střehl svoji choť velice přísně, že jí dokonce zakázal mužské osoby ve

naši politické práce vykonávali odborníci. Mnoho zákonodárců prohlásilo, že by neevičena porota měla býtí napařád nahrazována cvičenými soudci.

Nuže, kdyby byl tento náš svět opravdu podle našich názorů rozumný, nevím, dalo-li by se tomu co vytýkati. Avšak pravý výsledek všech zkušeností a pravý základ každého náboženství učí, že několik věcí prakticky velmi důležitých, které má člověk znáti, bývá tak zvanými paradoxy. Tedy, ačkoliv se s nimi v životě shledáváme jako s pouhými prostými pravdami, přece je nemůžeme snadno vyjádřiti slovy, abychom se zdánlivě nedopouštěli slovních rozporů. Jednou z nich je na příklad všední pravda, již nelze nic vytknouti, že člověk, který užije nejvíce radostí, často se za nimi nejméně pachtí. Jiný paradox se týká odvahy; je jisto, že nejlepší způsob, jak se vyhnouti smrti, je, nevzpírat se jí příliš. Kdo nemá příliš strachu o své údy, aby vylezl při přlivu na nějaké nebezpečné skalisko, zachrání se snad touto bezstarostností. Kdo je ochoten život ztratiti, zachrání jej; docela praktický a všední poznatek.

Nuže, jeden z těchto několika paradoxů, jež by se měly vštěpovati každému děcku, žvatlajícímu matce na kolenou, zní: Čím déle se člověk na něco dívá, tím méně jasně to vidí, a čím déle se člověk něčemu učí, tím méně to zná. Fabiánova obrana znaleců, dovozující, že by se mělo důvěřovati člověku, který je cvičen, by byla docela oprávněná, kdyby bylo skutečně pravda, že člověk, který studoval jistou věc a denně ji prakticky prováděl, vnikal stále hlouběji do jejího významu. Tomu však tak není. Postřehuje její význam stále méně a méně. Právě tak, bohužel, my všichni, pokud se stále nesnižujeme k vděčnosti a pokoře, ztrácíme s očí stále více význam oblohy nebo kamenů.

svých komnatách přijímati, znala nicméně chytrá tato žena všechny jeho zákazy obcházení, a tajemný muž se železnou maskou zdá se býti bezpečně ovocem podobného milostného dobrodružství. Pokud se pak otce jeho týče, ukazují všechny okolnosti pravděpodobně k osobě Mazarinově, ačkoli lze souditi, že se tento svým blízkým poměrem ke královně mnoho nevychloubal.

Víme však nicméně, že slečna Saint-Quentin, která dlouhou dobu hrála vynikající úlohu u dvora Ludvíka XIII., nejednou se vyjádřila, že muž se železnou maskou jest dítětem královniným, jež světlo boží uhlídalo před narozením Ludvíka XIV. Podle toho připadalo by narození to na rok 1637, takže by bylo dítě po smrti Ludvíka XIII. dosáhlo asi 6 let.

Podobně paní z Monteville dosvědčuje ve svých tajných zprávách, že Mazarin s tak nápadnou starostlivostí o dítě pečoval, že se o tom mnoho u dvora šuškal. A jelikož se uvěznění mladého muže událo teprve po smrti všemohoucího ministra, zdá se, že jej tento za svého života proti všem nástrahám dovedl chrániti.

Jakmile však Mazarin zavřel oči, vsazen jest jeho chránělec neprodleně do vězení a to na přímý rozkaz svého vlastního bratra —

Nuže, je to strašné zaměstnání vydávati člověka k pomstě lidem. Je to však věc, na niž si může člověk časem zvyknouti stejně jako na jiné strašné věci; dovede si zvyknouti i na slunce. A na všech služebnících zákona, i na nejlepších, na všech soudcích, úřednících, advokátech, detektivech a policistech je nejhorší, ne že jsou špatní (někteří z nich jsou docela dobří), ne že jsou hloupí (někteří jsou docela inteligentní), ale prostě, že si na to už zvykli.

Zkrátka oni nevidí na lavici obžalovaného; vidí pouze na obvyklém místě obvyklého člověka. Oni nevidí strašlivý soudní dvůr, vidí pouze svou vlastní dílnu. Proto ustanovil instinkt křesťanské civilisace velmi moudře, že jejich rozsudky mají býti při každé příležitosti osvěžovány čerstvou krví a čerstvými myšlenkami z ulic.

Nechť vejdou dovnitř lidé, kteří dovedou vidět soudní dvůr a zástup lidu, hrubé tváře policistů a zločinců z povolání, vyzábělé tváře pouličních tuláků, neoprávdové tváře gestikulujících advokátů a hleděti na to všechno jako se hledí na nový obraz nebo na hru, na niž jsme dosud nebyli.

Naše civilisace rozhodla, a to úplným právem, že stanovení viny či nevinu lidí je příliš důležité, než aby mohlo býti svěřeno lidem cvičeným. Chce-li osvětliti tuto strašlivou otázku, táže se lidí, kteří neznají zákona o nic lépe než já, ale kteří dovedou cítiti to, co jsem já cítil v lavici porotců. Potřebuje-li sestaviti katalog knihovny nebo vyšetřiti soustavu sluneční nebo nějakou podobnou maličkost, použije svých odborníků. Chce-li však udělati něco opravdu vážného, pozve k důvěrné poradě dvanáct prostých mužů. Totéž činil, neklame-li mě paměť, sám zakladatel křesťanství.

krále Ludvíka XIV. Byl nejprve dopraven do tvrze Pignerotu, ale za krátký čas opět odtud odvezen do citadely na ostrově St. Margueritte. Byl tehdy asi 24 roků stár. Ale obava, aby zde snad příležitostně neupadl do rukou Angličanů, kteří by mu případně mohli k následnictví na trůně dopomoci, přiměla krále, že dal důležitého tohoto vězně pojednou spěšně z jejich blízkosti odstraniti. Tím způsobem dostal se nešťastný mladý muž do pařížské Bastilly, jejíž penurie zdi neměl již v životě opustiti. Vypravuje se, že tajemný vězeň zachoval sobě život jedině nejpřísnějším slibem, že po celý čas svého života jediného slova nepromluví, a také vše kol něho tak zařízeno, aby se danému slovu nemohl zpronevřiti.

Tak nařízeno střežícím jej vojínům, aby jej ihned skolili, kdyby k někomu pouze jedirého slova pronesl, kterýžto rozkaz velící důstojník stráží vždy před vězněm opakoval a před jeho zraky jim také poručil nabíjeti muškety.

Přísný rozkaz pak, aby vězeň stále škraňbou byl opatřen a tak nikdo obličeje jeho nespátril, vycházel od samého krále, který se právem obával, že by jeho nápadná podobnost mohla dáti popud k pověstem nejrozmanitějším, jejichž vznik za každou cenu chtěl potlačit.